

տիէն առեւելի։ Ամեն տեսակ մեկնութիւն տրուեցաւ այս ահաւոր պատահարին, քննութիւնը բացուեցանք և կը շարունակեն։ Պայթիւնը եղած կը համարուի մթերանոցէն ըստ Սպանիացւոց։ Ամերիկացիք կ'ըսեն որ Հայկականի նաւահանքերուն ներքեւ տորիքաճ զրուած էին։ Կուշայի իշխանութիւնը և Սպանիոյ թագուհին և վարչութիւնը յայտնեցին իրենց մեծ ցաւակցութիւնը առ Մըկ-Բիւնէյ, և որոց փոխադարձ շնորհակալութիւնը ըրաւ անձամբ զօրավարն Վուգֆորդը, և միանգամայն սեղան մը տուաւ փետրուար 24ին Սպանիայի և բոլոր պաշտօնէից, հրաւիրելով միասին Սպանիոյ որպշածոնայն յՈւոշինգտըն՝ զՊ. Փուլոյ Բերնարէ։ Բայց խնդիրը վերջացած չհամարուիր։

ԱՍԵՐԻԿԱ ԿԵԳՐՈՆԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՐԱՒԱՑԻՆ

Վերջին անպակաս են շփոթը և յուզմունքը Կեթրուական և Հալլամային Ամերիկայի Հաւաքակապետութեանց մէջ։

Ի նիւարագուս վարչութիւնը բանակով զսպեց ապստամբութիւնը։ Ի Գուստեմալա փետրուար 9ի երեկոյ Օսկըր Սկայլիզըր անուամբ զերմանացի մը (այլք կ'ըսեն անգլիացի) նախագահութեան պալատան մէջ սպաննեց զՌէյնա Բարրիս նախագահը։ Անմիջապէս նախագահ հռչակուեցաւ զօրավարն Մորալէս, որ կը զբառնէր Մեքսիկոյ։ Մարապարն փակով կալանաւորեցաւ՝ բայց ճոյն երեկոյին ինքզինքը սպաննեց բանտին մէջ։ Ոմանք այս ամենը՝ զինուորական հարուած մը կը համարին կանխաւ պատրաստեալ։ Վասն զի նախագահն Ռէյնա Բարրիսն օրէնք մը հաստատել տուած էր անցեալ տարի, ըստ որում նախկին նախագահ մը կը նոր դարձնուր ընտրուել անմիջապէս։ Ասոր մէջ թեկնածուք, յորտ էր նաեւ զօրավարն Մորալէս, զիմած էին յեղափոխական յուզմունքներու, որոնք խտտել զսպանեցան։ Այլք անձնական վրէժխնդրութիւն մը կը համարին, զի անցեալ տարի նախագահը հրացանի բռնիք առաւ էր հարուստ վաճառական մը Ե. Ապարիկոյ որ յեղափոխութիւնը ընկնելու համար նախագահին պահանջած զրամ մերժեց էր։

Ի Մեքսիկոյ առ ժամանակայն նախագահն Կուէզոտա, որպէս զի մարտ ամիսը ընտրութեանց մէջ ինքը յաղթի, այժմէն սպառնացաւ խռատրանին որ եթէ 48 ժամուան մէջ չընտանի իւր ընտրութիւնը, կը բռնէ զայն։ Եւ այնպէս ալ ըրաւ 80 անձանցմէ Առագայ ժողով մը կազմեց, որունը զինքը Առժամանակայ

վարիչ անսանձեցին և բանակը ընդունեցաւ զնա։

Ի Լա-Փալ (Ռոլիվա) նախագահն Ֆոնտանդէս Ալոնզոյ պաշարման վիճակ հռչակեց քաղաքին ընտրութեան ժամանակ եղած շփոթից համար։ Ի Բրազիլ պաշարման վիճակը պիտի շարունակէ ցվերջ փետրուարի։

Ա Ն Ք Լ Ի Ա

ՅԱՆՎԼԻԱ վերջապէս շնչաւ առաւել քան 160,000 մեքենագործաց զօրծաղուլը, որուն համար ծախուեր էին 27,000,000 Ֆրանք, բաց ի մեծադոյն ֆուսանքէ, զի շատ մը յանձնաւորութիւնը որունք կ'ըլլային յԱնգլիա, զործաղուլին պատճառաւ օտար երկրներու յանձնուեցան։ Հասարակաց կարծիքը կրկին զբաղեցաւ Մայրագոյն Արեւելից խնդրով։ Պաշտօնեայք առիթ փնտռեցին ճառարտութիւնը ընելու, հռչակելով միշտ՝ որ Անգլիա պատրաստ է առ ամենայն։

Փետրուար 8ին բացուեցաւ Գոսարանը և Թագուհին իւր Աւետարանի մէջ ծանոյց Մեծին Բրիտանիոյ բարեկամական յարաբերութիւնք ամէն պետութեանց հետ և ի մասնաւոր շեշտեց Աբիսինիոյ հետ եղած վաճառական դաշնացի վրայ։ Աւելցուց որ Եւրոպական Պետութեանց արտաքոյ կարգի զինուոր, կը բռնադատեն զԱնգլիա առաւելագոյն ծախքը ընելու կայսրութեան պաշտպանութեանը համար։ Ի մացուց դարձեալ՝ որ ներքին վարչական բարեւոքման վերաբերեալ ևս օրէնքներ պատրաստ էին։

Պակի աւետարանի պատառխանին վիճաւանութիւնք նիւթ առնով Լուր Սուլզբըրի, քանի մը յայտարարութիւնք ըրաւ Մեծին Երկր տանիոյ Արտաքին Գործոց մէջ բռնած ընթացից նկատմամբ։ Մանոյց որ ի կրեալ Թուրք զոնգըրը կարեւոր էին կարգ, կանոն պահել տալու համար, և թէ Թուրքիա առաւելարկը Գէորգիոս իշխանին թեկնածութեան մասին՝ ցարդ անդադարեալի մնաց, Սուլթանին շփոթեցնելով և անհամաձայնելով երկուց Պետութեանց, իսկ Անգլիա չունէր ընդգրկութիւն։

Սակայն կարեւորագոյն լուրն էր Անգլիա-արիստական դաշինքը, կատարուած 1897 մայիս 14ի. քաղկացեալ վեց յօդուածներէ, ըստ որոց, երկու զայնադեմ ազգերը՝ իշտաւանք ունին ազատ մտնել և ելլել իրարու երկիրնեւ ըստ մէջ՝ Մեհիկը մագաղակ. զիւրութիւնը կ'ընծայէր Մեծին Բրիտանիոյ և կ'արգելար զի.

նուց անցքը Մահտիի հետեւողաց և տերվիշ-ներուն համար, զորս թշնամի պիտի ճանչնար: Անգլիոս պաշտօնապէս կը ճանչնար զլարարար մասն Աբիսինիոյ:

Ստորին Խոսարանը 238 շէտտին մէջ հաս-տատեց իռլանդիոյ տեղական վարչութեան հրո-վարտակին առաջին ընթերցումը, զոր առա-ջարկած էր Բալֆուր, ըստ որում իռլանդիոս առանձին մատակարարութիւն պիտի ունենար, և իւրաքանչիւր կոմսութիւն ընտրական ժո-ղովներ՝ նման Անգլիոյ և Սկոթլանդի:

ԱՆԳԼՈՅԻՆ ՀԱՆԿԱՅԻՆ ԿԱԼՈՒԱԾՔ

Հնդկաստանի յուզմունք տակաւին չհան-դարեցան, և տեղական ապստամբութիւնք ուստ և անդ անպակաս են. մանաւանդ Աֆղա-նաց սահմանադիրին վրայ: Աֆրիքէ՝ Նիւա-Քամար կրնին մէջ փակելով անգլիացի վաշտ մը, որուն կը հրամայէր զօրավարն Ուէստմա-քսթը, ապանենցին հինգ ազալք, յորս հաղա-րապէսն Հոտըն և 300էն աւելի զինուորք: Յետոյ զօրավարն Ուէստմաքսթը մեծագոյն յոյժ ֆուսներ տուաւ թշնամեաց:

Ժամանախոր կը ստատկանայ ի Բոմբէյ, ուր եօթնեակի մէջ կը մեռնին մօտ 900 անձինք, յորս և եւրոպացի հիւանդապահք:

Սուդանի կողմը առ ժամն նշանաւոր քայլ մը չկատարուեցաւ: Տերվիշք յարձակողական շիրք մը կ'ուզէն ցուցնել ընդդէմ Քրէշների բանակին:

Ա Ի Ս Տ Ր Ի Ա

Աւստրիոյ ամեն կողմ առ ժամն արտաքուս-պէս ոգիները հանդարտած էին, բաց ի Բահե-միայ, ուր գերմանական և չեք հակառակու-թիւնը կը շարունակէ: Գերման առանողք այլ եւս չեն ուզեր յաճախել Պրագայի վարժարան-քը, մինչև որ չլնորհուի իրենց իւրաքանչիւր ընկերութեան կրելու սեպհական զոյնները և նշանադրեստքը. կ'ուզեն որ վարժարանքը փո-խադրուին Բահեմիայ գերմանական քաղաքնե-րու մէջ: Վարչութիւնը հաստատ կ'ուզէ ըլլալ իւր հրամանաց վրայ: Նա մանաւանդ կը կար-ծուի որ փռած է՝ մինչև մեծ հանդիսները փակել գերման չորս համալսարանները ի Վիեն-նա: Պրագա, յիննըպրակ և ի Գրաց, ինչպէս նաեւ գերման բարձրագոյն վարժարանք, եթէ ուսնողքը շարունակեն իրենց պահանջը: Տա-կուսին հաստատուն լինակ մը չ'երեւար: Մեծ գծաւարութիւնք կան:

Հունգարացի լրագիր մը զարնդուքն Ռթոն կուէր էր ապագայ Թապաւոր Մաճառաց, Կէս պաշտօնական ծանուցում մը իմացուց՝ որ ան-հիմն էին այս մտայն մը և է ենթադրութիւնք, նա մանաւանդ որ Թագածառանգն Փրան. Փեր-տինանտ բաշորովին բժշկուած է:

Փետրուար 17ին փակուեցաւ Դալմացիայի Աւագածողովը, մաղթանօք Կայսեր յիւնեբեկի առթիւ. և յայտնելով իդէ մը որ խոռատ լե-ղուն՝ պաշտօնական լեզու ըլլայ:

Իստրիայ Աւագածողովը որչաժ Ըլլալով որ միայն իտալերէն լեզուն պաշտօնական լեզու ըլլայ, կայսերական հրաման մը ոչնչացուց այդ որոշուութիւնը: Աւագածողովը ընդունած էր նաեւ ուղերձ մը որով ի Տրեստ կը խնդրէր հա-տատել իտալերէն լեզուաւ համալսարան մը:

Մեռաւ կոմս Քալենդրի, երբեմն նշանաւոր պաշտօնեայ կայսրութեան յամեն 1881-1895: Ծնած էր յամեն 1835 և կատարեց զինուորա-կան և քաղաքական ունդուխքը մի առ մի մինչև ի պաշտօնատարութիւն Արտաքին Գոր-ծոց: Իւր զանք եղած էր հաստատուն պահել Երեքկրն զաշտակցութիւն և զօրաւոր աղջե-ցութիւն մը ունենալ Բալկաններուն մէջ ի ֆլառ Ռուսիոյ:

ԱՓՐԻԿԵ ՀԱՐԱՆԱՅԻՆ - ՏՐԱՆՍՎԱԼ

Ի Տրանսվալ նախագահի ընտրութիւնը կա-տարուեցաւ և այս չորրորդ անգամ հինգ տա-րուան համար դարձեալ ընտրուեցաւ արդէն նախագահի Քրիւկէր, որ գոռար պարագանե-րու մէջ կրցեր էր պատուով և հաստատամտու-թեամբ պաշտպանել իւր երկրին անկախու-թիւնը, նոյն իսկ ընդդէմ անգլիական ճարտար հնարքներու, և ստացեր էր Գերմանիոյ մեծ հա-մակցութիւն: Իւր ժողովուրդը զինքը կը կոչէ « Քրիւկէր քեռի »: Նախագահի Քրիւկէր ծնեալ է յամեն 1835 ի Կուրբերգ: Գրեթէ Բաբիյուսոյ զաղթականութեան մէջ, և ապա անցեր էր զՎաալ, ուր Պրետորիոս հիմնեց Տրանսվալ Հասարակապետութիւնը Զինուորեցաւ ընդդէմ Քաֆրաց և Զուլուներու: Յամեն 1852 կռուե-ցաւ ընդդէմ Անգլիոյ որ կուզէր իւր զաղթա-կանութեանը միացնել նորահաստատ Հասա-րակապետութիւնը և զինուորութեանը չձգել մինչև Անգլիոս, յամեն 1881, ճանչցաւ իւր հա-տարակապետութեան ինքնիշխանութիւնը՝ ա-նուանական միայն հպատակութեամբ մը: Յա-մեն 1883 այս Վապատակն բառն ալ ընդունեցաւ ի Լոնդրոս անգլիոս-պոնրոս դաշնագրոյն մէջ և

եղաւ անկախ և յառաջդէմ հասարակագե-
տութիւն մը, որ մօտ ժամանակներու մէջ մեծ
կարեւորութիւն առաւ մանաւանդ իւր Յոհան-
նէսըրբեք քաղաքապետի մայրաքաղաքով:

Գ Ա Լ Լ Ի Ա

Ի Գալլիա շարունակեց զընթացական յա-
զումը, և շառաշալից դատը սկսաւ փետրուար
7ին ընդդէմ Զուլայի և Օրոր լրագրին: Վարչու-
թիւնը Զուլայի նամակէն այն մասերը ամբողջա-
նէր էր, որոնք ոչ Գրեյֆուսի այլ Եպիսկոպոսի
խնդրոյն կը պատկանէին: Որով և արդարութեան
Առանքը վեճով սահմանեց արգելելու մը և է
զընթացական հարցումը: Զուլա ի վկայութիւն
կոչած էր 120 անձինք, յորս Կաղմիր Պերիէն,
նախկին նախագահ հասարակագետութեան,
զգործաւորն Բիլլոյ պաշտօնեայ պատերազմի,
զգործաւորն Բուստէֆը հրամանատար սպայա-
կուսին, զգործաւոր, հաղապարհաբ, զնոս-
պետք, ժերակուսի անդամք և ուրիշ շատեր,
որոնք ամենն ալ հարցաքննուեցան պաշտպանող
փառաբանէն: Բազում շառաշէ և աղմուկք,
մերթ ժամանակ և մերթ ի նպաստ Զուլայի: Ամէն
անգամ բռնադատեալ էր պահապանեցմէ պաշտ-
պանեալ երթալու իւր առնել: Դատը տեսեց
մինչև 22 փետրուարի և ապա խօսեցան հա-
կառակ և պաշտպան փառաբանք: Զորավա-
րաց վկայութիւնք լաղիսի եղբւր էին զընթաց-
ական խնդրոյն: Զուլայի պաշտպան փառա-
բանը, Լարսի՛ որ այս առթով նշանուոր փառ-
աբաններու կարգն անցաւ, ամենայն ջանք
ըրաւ այդ ապաւորութիւնը աղարտելու, և
պաշտպանութիւնը լնցուց վերջապանով մը որ
հետեորական արուեստի օրինակ մը կրնայ հա-
մարուիլ. և սակայն չէր կրցած Գրեյֆուսի
յանցանքը սերիշի վրայ ձգել և ոչ նոր փառս
մը բերել ի նպաստ Գրեյֆուսի: Ինքը հակա-
ռակորդներէն յառաջեր էր զայն որսալ: Եր-
դուեալք առանց մեղմացնելու, դատապարտեցին
զԶուլա պատժոց մեծագունին, այն է մէկ տարի
բանդի և 3000 ֆուսնէ ատգուանքի: Օրոր լրա-
գրին տեսուչը դատապարտուեցաւ 3 ամիս
բանդի և նոյնչափ գումարի: Դատին մէջ
զրեթէ յայտնուեցաւ որ Գրեյֆուս դատապար-
տած էր զազանի փութութիւնով մը որ պաշտ-
պանութեան չէր հաղորդուածի և այս անկանո-
նութիւնը իրեն մեծ զէնք կ'ուզէր առնուլ պաշտ-
պանութիւնը և պիտի առնու յապագային: Բայց
միւս կողմանէ կը ներկայանար Երգուելոց՝ զի-
մաց Հայրենեաց պաշտպանութեան խնդիրը:

Զուլայի դատէն վերջը (24) ի խօսարանի եւս
հարցումը եղաւ զօրավարաց յայտնութեանց
վրայ: Այս առթիւ Մելին նախագահ պաշտո-
նարանին, հասարակաց ծափահարութեանց մէջ
ժանց, որ յայտ հետէ պիտի խոստար
Գրեյֆուսի յուզմունքը շարունակել ուզողնե-
րուն զէմ, և թէ հարկ էր, նոր օրէնքներ պի-
տի առաջարկէր: Թատարնը Մելինի 416 վտա-
հութեան քուէ առաւ ընդդէմ 81 քուէից, և
վեճեց որ Մելինի խօսքը տպուած կ'ուզուի ա-
մեն քաղաք և զեւղ:

Վախճանեցաւ քալ զօրավարն Լաղմիրոյ ին-
նուսն ամաց, որ գտնուած էր Ալենթիի և Խա-
լիոյ պատարագմաց մէջ և ինչպէս նաեւ 1870ի
Մարտ 3ուրէ և Գրապելտի կոկներու մէջ
քալ խնուն ստացեր էր. և Հասարակութեան
ձեռքէն ստեր էր զՄոմմարտը: Ապա անուա-
նուսեր էր կառավարիչ Պարիզու: Ստացած էր
Լէժիոն զ'Օնէօրի (Պատուոյ Լէգէոն) մեծ խալը:

Գ Ե Ր Մ Ա Ն Ի Ա

Յունուար 27ի Գուլիէմոն Բ կայսեր ծննդեան
39դ տարեդարձը ըսոր Գերմանիա ամենց ար-
տաստովը շքեղութեամբ և հանդէսներով: Լրա-
դիրք պանծալի յուսաններ հրատարակեցին,
կայսրը այս առթիւ շնորհեց Գալլիայ զեպա-
նին, Մարքիզն Նոսայլ, Կարմիր արծուի մեծ
խալը:

Նոյն օրը լուր հասաւ ի Բեռլին որ ի Զիմս,
Քիսաւ Զեւեր ժողին մէջ գերմանացի նաւատոր
մը տպանուեր է ինն ամբոխէն, և թէ ջուկտ մը
մեկներ է պատժելու յանցաւորքը:

Ի խորհրդարանի, Արտաքին գործաց պաշտո-
նեայն Բիւլոսի՛ Ելեւմտից վերաբանութեանց
մէջ, ծանցոյ որ եթէ ամեն Պետութիւնք ըն-
դունին Գէորգիտո իշխանին թեկնածութիւնը ի
կրեան, Գերմանիայ չէր ձիար այդ բանին հա-
մար աւրուիլ Ռուսիոյ հետ, յիշեցուց նաեւ
բիւրաւորեան առած որ կրեան չէր արժեք պա-
մերխանեացւոյ մը օգուները: « Կը փափագինք
Եւրոպիոյ համաձայն ներդաշնակութեան. թէ
յանկարծ շփոթ մը ծագի, մենք կը քաշուինք
սրինգին մէկը կը դնենք և նուազանդեօրն
սրահը կը թողունք կ'ըլլենք:» Բիւլոսի ծա-
նոյց եւս որ Մայրաքաղն Արեւելոյ, Գերմանիոյ
վարչութիւնը իւր օրինաւոր եղանակաւ, չի
Բշնամացուց ոչ մի պետութիւն:

Ե Գ Ի Պ Տ Ո Ս

Գահիրէէն կը ծանուցուի որ Նիզպետ Սուլ-
չանի պատերազմին ծախքերուն հասնելու հա-
մար, անգլիական նաւային ընկերութեան մը
ծախքը Է խոյսիկ շոգնաւանքը, շտեմարանք
նաւարանք և ամենայն կահք՝ 450,000 լիբայից:

Բնական է. Դաւլիական ըրադիրք դառնապէս
կը բողբոքն այս եղելութեան դէմ, մեծապէս
նպատակաւ Անգլիոյ հպատակներուն, և յայտ-
ուենի որ Պարսոց Յանձնաժողովը ոչնչացնէ
այս փաճառածը: Կըսեն որ արուած գումարը
և ոչ իւր արժեքին տասներորդ մասը կը կազմէ,
և զորքը հռչակուելուն պէս, մեծազոյն առա-
ջարկներ եղած են, առանց պատառխան մը ըն-
դունելու:

Ի Տ Ա Լ Ի Ա

Խոսարանը իրեն նախագահ ընտրեց զԲիան-
քերի, որ արդէն շատ անկամ ալք պաշտօնը
վարած էր:

Հաջի Թանկութեան համար խռովութեանց
առաջը առնելու նպատակաւ, Խոսարանը՝ ցա-
րնի մոտից տուրքը Փր. 7,50Էն իջեցուց Փր. 5:
Դարձեալ ի զէն կնշցն 40,000 զինուորք,
քաղաքաց պահանորդքը աւելցնելու: Արմա-
նականք յունուար 30ին ի Հռովմ մեծ ցոյց
մը պատրաստած էին, զոր խափանեց Ռաթիկա-
նութիւնը:

Փետրուար ի ի Խոսարանի Արապքին Գար-
ծոց ընդհանուր քարտուղար՝ կոմսն Բոնին Ժա-
նոյց որ իտալիա ոչ որդղակի և ոչ անուղղա-
կի երբեք յարաբերութիւն ունեցած էր Դրէյ-
ֆուսի հետ: Այսու հանդերձ իտալիայ շատ մը
համալսարանաց աշակերտք ուրախակցութեան
և զմայլման հեռագիրներ ուղղեցին առ Ջուլա-
մանաւանդ որ յետինս նախատուեր էր իբր
« իտալացի »:

Խոսարանը սահմանած էր հինգ երեսփոխանք,
քննելու Կրիսպիի դէմ եղած ամբաստանու-
թիւնը, իբր դրամ առացած Բոլոնիոյ դրամարկ-
դէն, Յանձնաժողովը սկսաւ իւր աշխատու-
թիւնը:

Իտալիա եւս երկու զրահուոր զրկեց յինա-
կան ծովերուն մէջ: Ի խոսարանի Սոյի՝ ընկե-
լավքը երեսփոխանը ամբաստանեց զպատե-
րազի պաշտօնեայն, որ կը ներքէ Հռովմ պա-
հանորդութեան շատ մը սպայից և զինուորաց՝

յահախելու: Անարատ Յղութեան կրօնական
քաւմարմանց: Պատերազմի ընդհանուր քար-
տուղարն Աֆան-դի-Ռիվիէրա պատասխանեց՝
որ վարչութիւնը հարկ մը չէր տեսած սպայից
և զինուորաց արդիւնու կաթուղիէ ժողովք-
ներու յահախելը:

Իտալիոյ շատ քաղաքներու մէջ տօներ կ'ըլլան
և կամ կը պատրաստուին ի յիշատակ 1848ի
Յեղափոխութեան:

Փետրուար 18ին ի Տրոյիմա (Պալերմոյ) ամ-
բոխն առք ելաւ աշխատութիւն պահանջելով
որպէս զի ապրի: Ռատիկանութիւնը ի զուր
շանաց ցրուելու, հասաւ նաեւ քանակը, որուն
վրայ քար և հրացանի հարուածք թափեցան:
Ձինուորք փոխադարձ պատասխանեցին, և հինգ
զիւղացիք սպանուեցան և 40 վիրաւորուեցան:
նոյն օրինակ սպստամբութիւն մը ծագեցաւ
նաեւ ի Մոդիկա (Սիրակուսա), ուր մարտը
կը զուրք « հաց և աշխատութիւն »: Ձինուորք
փութով նուաճեցին, բայց ամբոխէն մեռան
երկու անձինք և 30 վիրաւորք:

Ի Հռովմ յամենուստ դիմեցին հաղարուոր
ուխտաւորք ներկայ գտնուելու փետրուար 13ի
Լեւոն ծփ քահանայապետի՝ քահանայակն
օծման 60դ տարւոյն: Ջայնաւոր պատարազին
ի Ս. Պետրոս, տոմակով միայն ներկայ էին
30,000 անձինք: Ճոխ և բազմաթիւ ընծաներ
հասան առ Լեւոն ծփ քահանայապետ յամե-
նայն թագաւորաց, յիշխանաց և յառաջնա-
կանաց:

Կ Ի Ն Տ Է

Կրեմէի խնդիրը կը գտնուի իւր Կախիին վի-
ճակին մէջ, և որչափ որ նոյն իսկ Գերմանիա
զիջուա՞ն ցըցուց Գեորգիոսի թեկնածութեան,
սակայն Սուլթանը դեռ հաւանութիւն չտուաւ:
Կըսուի, որ Ջարք Գեորգիոս իշխանին հրաժա-
րել տուած է յամենայն զիպուածական իրա-
ւունց առ զահն Յունաստանի, և այս պարա-
գայն թերեւս զերազնէ խնդիրը օսմանեան Պե-
տութեան առջեւ:

Յ Յ Ի Ն Ա Ս Տ Ա Ն

Նաւային հրամանատարն Քաղաքիւրիս, նա-
ւային զինուորական Ասենի առջեւ կոչուած
էր. որովհետեւ հեռադրած էր թա նաւային
պաշտօնեայն՝ որ ծովային Սքուադրերն կը
մատակըր զհայրենիս, ընկալեալ հրամանները
զորք չընելով: Յաղմաթիւ փոխային սպայք վիա-

յութեան կանչուած էին: Քաղաքուրի անպարտ արձկուեցաւ:

Ի Թեապլիտ Ագրաֆացի լերանց մէջ (որ իբր չէզոք սահման կը կազմէ) դանազան ազատ խումբեր ձեւացած էին: Սէյթուլլահ փաշա՝ Յունաց հրամանատարին ազդ մը զրկեց որ այդ խումբերը չորս օրուան մէջ հեռանան և Ագրաֆացի զինուայքը հնազանդին և սուրբ տան: Յետինքս կը պնդէին որ իրենք ազատ են: Խումբերը չհեռացան և Ագրաֆացիք չհնազանդեցին: Թուրք զօրավարը, յետ կրկին ազդարարութեան, հինգ հազար զօրք լուեց յԱկրաֆա, որոյ զինուայքը մոլեղին կուռով ընդդիմացան, բայց կորսնցնելով շատ անձինք: Ագրաֆացիք մեծաւ մասամբ թողութի իրենց լեռները և հեռացան:

Յունական պետութիւնը ուրիշ բան չկրնալով ընել, հեռազրեց առ իւր զեապանք ի Կ. Պօլս: Բողոքելու եղածին դէմ և իւր բողոքը հաղորդելու միւս Պետութեանց զեապաններուն:

Որչա կը ծանուցուի (23) որ Ռուսիա, Անգլիա, Գալլիա համարաշխութեամբ պիտի տան Յունաստանի 120 միլիոն ֆրանք 5 1/4 ալսպէս Թեապլիայէ մեկնին Թուրք բանակը:

Ք. Պուրք կը պահանջէ սակայն որ նախ կրեապական խնդիրը վերջ մը աւանդ: Մեծ Պետութիւնը կը պատասխանեն որ այդ երկու խնդիրք իրարու հետ յարաբերութիւն չ'ունին:

Ե Ո Ւ Է Տ Ե Ի Ն Ո Ր Վ Ե Գ Ի Ա

Շուէտի և Նորվեգիոյ մէջ եղած միութեան կապը, տարուէ տարի զօրաւոր ցնցումն կ'ընդունին: Նորվեգիա կը համարի որ այդ միութեան մէջ ընաւ հաւատարմութիւն չկայ, ամենայն ինչ նպատակաւոր և Շուէտի: Երկու երկրէն ալ եօթը մեծ օրէնսդէտք հաստատուած են ջանալու օրինական ճամբով հաստատուն հիմունքներ գտնել. սակայն դեռ դադար են սահմանեալքը:

Նորվեգիա լքէ տարի տալով կը պահանջէր որ ինքը եւս ունենայ իւր ազատ պաշտօնաբանք, իւր սեպական զեապանքը և հիւպատոքը: Այժմ այդ պահանջներուն վրայ աւելցուցած է զայն եւս որ կարենայ տիրաբար վաճառականական և քաղաքական դաշինքներ հաստատել և ունենայ իւր սեպական զօրքը: Սակար թագաւորը իւր փորձառութեամբ և ժողովրդականութեամբ ցարդ կցեալ ոգինքը հանդարտ բռնել: Գին օր առաջ միութիւնը քննող յանձնաժողովոյն յանդիման կը հառաչէր որ « Առաւած ամենակարող հոկէ իմ ժողովրդոյս

ազազային վրայ, ինքը պահէ 20դ դարու մէջ ալ այն միութիւնը որ 19դ դարուն մէջ տուաւ ապահովութիւն երկու քայր ժողովրդոց և երջանկութիւն ընակչաց »: Սակար մեկնեցաւ ի Քրիստիանիա, ուր բացաւ Թոսարարը, բայց Արմատականաց պահանջներուն առջեւ, հրաժարեցաւ պաշտօնարանը և Թագաւորը Թոսարանի նախագահին Պ. Ստենի յանձնեց, կաղմելու նոր պաշտօնարանը, զոր փութով եւս կազմեց:

Ո Ո Ւ Մ Ա Ն Ի Ա

Ռուսմանիոյ իշխանութեանց (Մուղադիա, վալաքիո) 39դ տարեդարձին առթիւ մեծ տօներ կատարուեցան և Ռուսմանիոյ երկրորդակարգ վարժարանաց ընկերութեան յանձնաժողովը ժողմանեց ստորագրութիւն մը բանալ զբամ հաւաքելու նպատկէն, Գի տրձան զանգնելու համար: Միանգամայն երախտագրական հեռագիր մը ուղղեց առ կայսրուհին Եւսթինի:

Ո Ո Ւ Ս Ի Ա

Պետրբուրգի լրագիրք կը ծանուցանեն որ ի Համբուրգ վաճառականական ընկերութիւն մը հաստատուած է, նպատակաւ ծաղկեցնելու վաճառականութիւնը ընդ Գերմանիա և ընդ Սիբերիա հարաւային ծովուց ճամբով, ընդ Սեբ և Յենիսէի:

Գարնեալ մայրաքաղաքէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ որ ուռւ և չին վարչութեանց մէջ համաձայնութիւն մը եղած է, բոս օրուս Արեւելեան Ձինաստանի երկաթուղին երկու կէտով պիտի միանայ ուսական երկաթուղեաց հետ, մին յՈմնիկ կայարանը, Տրանսքալաքի գծին վրայ, միւսն Ուստուրիի գծին Նիկիւսկոյէ կայարանէ 95 քիլոմետր հեռու:

Ռուսաստան վաճառականական տեսակէտով կ'ունենար ուրիշ շանաւոր արդիւնք մը եւս: Բանալով հիւսիսային ծովուց վրայ երկաթիւնա շաւահանդիտող որ ձմեռը ազատ է սառույցներէ: Արդէն կ'ուսուցնասիրութիւն նոր նաւահանգստին հետ միացնելու Ֆինլանդիոյ երկաթուղեաց գիծը, և ապա Սիբերիոյ գիծը: Կը համարուի որ կաթերինա նաւահանգիստը Եւրոպիոյ առաջին նաւահանգիստներէն մին ըլլայ օր մը իւր յարաբերութեամբ:

Ս Ե Ր Բ Ի Ա

Պաշտօնարանը ամբողջովին ներկայացաւ Միւսն Թաղաւորաւոր, յայտնելով իւր հաւատակութիւնը և իրէն օգնելու անոր ջանից։ Յետոյ օրհնուեցաւ պալատը որուն ներկայ էր նաեւ Աղեքսանդր Թաղաւորը։

Միւսն չուաւ ի Վրանյիս, այս քաղաքիս ազատութեան առթիւ ասնեալուն նախադահելու, առանց իւր Թաղաւոր որդւոյն։

Ս Պ Ա Ն Ի Ա

Ի Սպանիա ի նպատակ վելլէր դօրաւարին յուզումը հանգարտեցաւ։ Ի կուբա ապանիական վաշտ մը որուն կը հրամայէր հազարապետն Բենեդիկտին, խորապկեց Արանգուերայի ապստամբ դաշնակցը և զինքը ապանեց։ Ապրտամբ գլխաւորներէն շատերը կը մեկնին ի Համբուրգ։

Փետրուար 13ի 10,000 անձինք ցոյց մը բռնին ի Բարչելոնա, բողոքելով ընդդէմ այն առնջանքներուն, որք իւր թէ ի դուր կը դուրս եղեր ի Մոնեուիք բանտարկեալ անիշխանականաց։ Վարչութիւնը հրատարակեց որ բոլորովին տուտ են այդ առնջանաց պատմութիւնք և ամեն ալ հնարուածք։ Եւ սակայն Սպանիա ընդերկար կը յուզի այդ լուրերով։ որ տխուր արդիւնքներ բանեցաւ յորս և կանոնական անարար լոյս ապանութիւնը։

Մ-Ն.

ՆՈՒԷՐ ՄԱՆԿԱՆՑ

ՄՈՒՐԱՑԻԿ ԱՂԶԻԿԸ

Փշարտիկ աղջիկ մ'է մուրացկամ Որ քիչ մը հաց կ'ուզէ ձեզմէ, Տուէք ամմեղ թըշուառ աղջկամ Տուէք տըւէք ամօթի է։ Ո՛հ, աղաչամբըս մի՛ մերժէք, Զեր սիրտն ըսէ ինչո՛ւ համար. Վեց տարեկամ եմ, չուիմ մայր. Ամօթի եմ իմօ գըթացէք։

Երեկ գիւղիմ մէջ համդէս կար, Բըմա մէկում մըտքէմ չամցայ. Բըմներ էիմ շուքիմ տակ պար, Ասաղ, ես բամ մ'ալ չըկերայ։ Ներեցէք իմօ եթէ կ'ուզեմ Ուզածս է հաց ոչ ուրիշ բամ, Զըյիկ մը հաց է բաւական, Ո՛հ, մի՛ չեկէք, ամօթի եմ։

Դուք մի՛ կարծէք թէ չեմ գիտեր Թ' աշխարհիս մէջ կըրել պարտիւմ. Սակայն ես շատ փոքրիկ եմ դեռ, Ա՜հ, մի՛ թողուք զիս որ սեռնիմ. Տուէք, տըւէք խեղճ փոքրիկիմ, Նա ձեզ համար պիտո՛ւ աղօթէ, Տուէք, շատ տըւէք ամօթի է, Տուէք ձեզ ուրիշ մը տայ կըրկիմ.

2 Մ Ե Ր

ԵՐԲ ձիւմ կու գայ խիտ ցուրտ ատեն, Երբ քակէ հովը տամիքներմ, Երբ սառն ոտից տակ շառաչէ, Ծաղիկմ ողբայ, ծառմ աղաչէ։

«Աստուած, մի՛ գնեզ ձեռքէ ձրգեր, Երբ գամ ցուրտեր, երբ գայ ձըմեռ, Մի՛ս մոր ծիւթը պահպանէ Ծիւթիս քամիմ ամցմի փըչէ »։